Vlaams Parlement

SCHRIFTELIJKE VRAAG

nr. 406
van **YASMINE KHERBACHE**
datum: 20 februari 2017

---

aan **JO VANDEURZEN**
VLAAMS MINISTER VAN WELZIJN, VOLKSGEZONDHEID EN GEZIN

Resolutie bestrijding radicalisering - Programma's traumabegeleiding familie en hulpverleners

Het grote aantal (potentiële) Syrië- en Irakgangers heeft ook tot gevolg dat een groot aantal hulpverleners en familieleden met terugkeerders in contact komt. Uit de hoorzittingen over de preventie en detectie van radicaliseringsprocessen (begin 2015) bleek dat er voor hen een grote nood bestaat aan traumabegeleiding. Dit gaf aanleiding tot aanbeveling 49 van de resolutie betreffende de bestrijding van gewelddadige radicalisering. Die riep de Vlaamse Regering op "programma's inzake traumabegeleiding voor hulpverleners en familie die met terugkeerders in contact komen te onderzoeken en te implementeren".

Hierover stelde ik de minister in het verleden reeds twee schriftelijke vragen (nr. 320 van 4 februari 2016 en nr. 429 van 22 maart 2016). Met de voorliggende vraag wil ik evenwel de problematiek iets ruimer bekijken dan 'familie van terugkeerders' alleen. Het zou onzinnig zijn te wachten met opvolging/begeleiding tot het ogenblik dat een Syriëganger effectief terugkeert. Opvolging/begeleiding moet er zijn vanaf het ogenblik dat een gezinslid vertrekt.

Wanneer een gezinslid immers naar Syrië of Irak vertrekt, dan zijn de gevolgen voor een kind van datzelfde gezin of, bij uitbreiding, voor een ander gezinslid sowieso enorm. Ofwel overlijdt de Syriëganger, ofwel keert hij terug. Men kan er dus zeker van zijn dat psychologische bijstand en andere vormen van begeleiding voor de gezinsleden van de Syriëganger uiterst noodzakelijk zijn. Bovendien kan in een aantal gevallen het vertrek van een gezinslid betekenen dat ook de overige gezinsleden vatbaar zijn voor radicalisering.

1. Wat de huidige begeleiding betreft.
   a) Bestaat er een beleid waarbij op systematische wijze de kinderen en, bij uitbreiding, andere gezinsleden in een gezin van een vertrokken Syriëganger worden benaderd door de Vlaamse welzijnsdiensten?
   b) Zo ja, werd dan in kaart gebracht hoeveel kinderen resp. andere gezinsleden benaderd moeten worden? Om hoeveel kinderen resp. andere gezinsleden gaat het?
   c) Hoeveel kinderen resp. andere gezinsleden werden effectief benaderd?

d) Hoeveel kinderen resp. andere gezinsleden werden effectief begeleid? Om welke vormen van begeleiding (traumabegeleiding, …) gaat het dan? Door welke diensten gebeurt dit?

e) Hoeveel kinderen resp. andere gezinsleden worden op dit ogenblik effectief begeleid?

2. Wat de informatiedeling betreft.

Bestaat er een automatisme waarbij de welzijnsdiensten automatisch een signaal krijgen indien iemand vanuit Vlaanderen naar Syrië (of Irak, …) vertrekt, waarna bijvoorbeeld de adresgegevens van het gezin gedeeld worden met de diensten van de minister?

3. Wat de evaluatie betreft.

a) Is de minister van oordeel dat kinderen en andere gezinsleden in een gezin van een vertrokken Syriëganger voldoende worden begeleid?

b) Welke volgende stappen plant de minister en met welk tijdpad?

Dit betreft voor alle duidelijkheid geen vraag naar het reguliere aanbod, noch naar het laagdrempelige karakter ervan. Met de vraag wil ik polsen naar het bestaan van een systematisch beleid, waarbij begeleiding voor gezinsleden van Syriëgangers gegarandeerd wordt.

Gelijkaardige vragen werden gesteld aan de ministers Liesbeth Homans (416) en Jo Vandeurzen (406).

JO VANDEURZEN
VLAAMS MINISTER VAN WELZIJN, VOLKSGEZONDHEID EN GEZIN

ANTWOORD
op vraag nr. 406 van 20 februari 2017
van **YASMINE KHERBACHE**

1-2. Zoals bepaald in de omzendbrief van 21 augustus 2015 van de minister van Binnenlandse Zaken en de minister van Justitie betreffende de informatieuitwisseling rond en de opvolging van de Foreign Terrorist Fighters (FTF) afkomstig uit België, gebeurt de opvolging van FTF in de Lokale Taskforce (LTF) en de Lokale Integrale Veiligheidscel (LIVC) en bestaat tussen deze niveaus een wisselwerking. Het LIVC, onder regie van het lokale bestuur, heeft de opdracht tot het opstellen van een persoonsgerichte aanpak voor FTF. Familieondersteuning en traumabegeleiding maken deel uit van die persoonsgerichte aanpak. Wat betreft ondersteuning van minderjarige gezinsleden dient evenzeer gewezen te worden naar de omzendbrief 10/2015 van het College van Procureurs-generaal die de strafrechtelijke opvolging verzekerd ook in het kader van een problematische opvoedingssituatie. Vermits het parket vertegenwoordigd is in de Lokale Taskforce wordt ook hier, waar nodig, de verbinding voorzien tussen de opvolging LIVC en parket. Het aanmelden van kinderen van Syriëstrijders gebeurt uitsluitend door het Parket. Zij zijn de enigen met gevalideerde informatie over terugkeerders. Dit gebeurt ofwel door middel van een hoogdringende vordering door het Parket bij de jeugdrechter ofwel door aanmelding door het parket bij het Ondersteuningscentrum Jeugdzorg (OCJ). Waarna het OCJ de situatie van de minderjarige onderzoekt en nagaat welke (vrijwillige) hulp mogelijk en nodig is.

Vermits het dus niet de Vlaamse overheid is die de regie opneemt over een individuele casus, maar wel de gemeente via de LIVC, verloopt ook de informatiedoorstroming via de gemeente. Zij beschikken over alle cruciale informatie via de structuren en informatiekanalen die hiervoor vanuit de federale overheid zijn opgezet. Het is binnen de LIVC dat vervolgens wordt bekeken welke aanpak noodzakelijk is en op welke diensten en voorzieningen men hiervoor een beroep wenst te doen.

Vanuit de Vlaamse overheid werden verschillende initiatieven genomen om de gemeenten hierin te ondersteunen:

- Handelingskader voor gemeenten. Hierin is een apart luik over familie-ondersteuning opgenomen;
- Negen steden en gemeenten die reeds geconfronteerd werden met vertrekkers, terugkeerders of kunnen aantonen dat ze op hun grondgebied te maken hebben met jongeren die (risico lopen te) worden aangetrokken tot (gewelddadige) radicalisering krijgen bijkomende middelen vanuit het Agentschap Binnenlands Bestuur om de regie in het kader van de preventie van radicalisering te versterken.
- De communicatie naar zowel de gemeenten als naar de sectoren om hen te informeren over de omzendbrief van 21 augustus 2015;
- In het antwoord op de schriftelijke vragen 320 (4 februari 2016) en 429 (22 maart 2016) werd ruim ingegaan op het aanbod. Belangrijk is dat het bestaande Vlaamse aanbod aan traumabegeleiding bekendgemaakt werd bij professionele hulpverleners (verwijzers). Het is belangrijk dat onderwijs-, welzijns- en gezondheidsdiensten die psychische problemen opmerken bij hun cliënten, deze gepast kunnen doorverwijzen en weten waar ze terecht kunnen. Concreet is dat doorverwijzen naar het CAW, de centra geestelijke gezondheidszorg of Solentra;

- Op de website van het kennisplein treft men meer informatie aan over reeds bestaande oudervereniging en projecten die ouders en familieleden van geradicaliseerde personen de nodige ondersteuning bieden: https://www.kennisplein.be/Pages/Nuttige-contacten.aspx.
- Daarnaast distilleren we uit het project "Preventie van radicalisering in Vilvoorde" van vzw Cocon en de Stad Vilvoorde een begeleidingsmethodiek voor kinderen, jongeren en gezinnen en we zorgen voor een bredere uitrol ervan.

3. De nodige structuren zijn voorzien om de begeleiding te garanderen. Vanuit de Vlaamse overheid blijven we wel stappen ondernemen om binnen onze bevoegdheden het nodige te doen om LIVC's te versterken.